

KUTATÁSI JELENTÉS

AZ ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSÁNAK
ISMERTSÉGE ÉS MEGÍTÉLÉSE A MAGYAR
LAKOSSÁG KÖRÉBEN

2012. november

TARTALOM

1.	Összefoglaló.....	3
2.	A kutatás körülményei	4
2.1	Alapsokaság	4
2.2	Mintavétel.....	4
2.3	Mintavételi hiba	4
2.4	Adatfelvétel	6
2.5	Súlyozás	6
2.6	A súlyozott minta összetétele	6
2.7	Technikai megjegyzések	7
3.	Ismeretek az ombudsmanról és helyetteseiről	9
3.1	Aktív ismertség.....	10
3.2	Teljes ismertség	16
3.3	Ismeretek az ombudsman és helyetteseinek feladatairól és tevékenységéről	20
3.3.1	A Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettes tevékenységének ismertsége	23
3.3.2	A jövő generációk érdekeinek védelmét ellátó helyettes tevékenységének ismertsége.....	24
4.	Vélekedések az ombudsman intézményéről	26
4.1	Hajlandóság az ombudsmani rendszer igénybevételére.....	26
4.2	Az Alapvető Jogok Biztosá Hivatalának lakossági bizalom-indexe	29
4.3	Vélemények az ombudsman intézményéről	32
5.	Vélemények az ombudsman szerepéről a gyermekjogok védelme terén	36

1. Összefoglaló

A kutatás körülményei	Az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala megbízásából az Ipsos 2012. október 30. és november 6. között személyes megkérdezéssel alapuló kérdőíves közvélemény-kutatást végzett 1000 magyarországi állandó lakhelyű felnőtt személy körében.
Az ombudsmani intézmény aktív ismertsége	<p>Az ombudsmani tisztséget 1998-ban 15%, 2008-ban 32%, 2012-ben pedig 54% említette mint olyan intézményt, amelyhez az állampolgár fordulhat, ha valamely intézmény részéről jogsérelem éri.</p> <p>Az ombudsmani tisztséget 1998-ban 65%, 2007-ben 79%, 2012 már 87% ismerte legalább hallomásból.</p>
Az ombudsmani intézmény teljes ismertsége	Az általános ombudsmani tisztség (Alapvető Jogok Biztosa) a legismertebb: 85% hallott már róla. A nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettesről 28% tud, a jövő generációk érdekeinek védelmét ellátó helyettesről pedig 22%; tehát a helyettesek szerepével kapcsolatban még alacsony a tudatosság mértéke.
Hajlandóság az ombudsmani rendszer igénybevételére	A felnőtt lakosság 17%-a gondolja egészen biztosnak, további 34%-a pedig valószínűnek, hogy megkeresné az ombudsmant problémájával, ha jogsérelem érné. Ezek az értékek mind 1998-ban, mind 2008-ban alacsonyabbak voltak, tehát a segítségkérés valószínűségével mért bizalom jelenleg a legmagasabb az intézmény iránt.
Az Alapvető Jogok Biztosa Hivatalának lakossági bizalom-indexe	Az ombudsman bizalmi indexének értéke 100-as skálán 54 pont, ezzel jelenleg a legjobb helyen szerepel az intézmények között. 2008 óta nem nőtt érdemben a bizalom iránta, a korábban az ombudsmant megelőző intézmények szerepébe vetett hit esett vissza kis mértékben az elmúlt években.
Vélemények az ombudsman intézményéről	Az ombudsman munkájával és annak fontosságával kapcsolatos lakossági vélekedések kedvezőek. A válaszadók legnagyobb csoportja egyetértett a pozitív állításokkal és elvetette a negatív állításokat.
Vélemények az ombudsman szerepéről a gyerekjogok védelme terén	Tükrözve azt, hogy a gyermekjogok védelme fontos téma az állampolgárok számára, a kutatás tanulságai szerint az ombudsmannak a többség (65%) nagyobb lehetőségeket adna ezen a téren.

2. A kutatás körülményei

Az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala megbízásából az Ipsos 2012. október 30. és november 6. között személyes megkérdezéssel alapuló kérdőíves közvélemény-kutatást végzett 1000 magyarországi állandó lakhelyű felnőtt személy körében.

A kutatás fő célkitűzései a következők voltak:

- Az ombudsmani intézmény ismertségének és megítélésének felmérése a magyar lakosságban.
- Az 1998-ban és 2008-ban, ugyanilyen céllal és módszerrel végzett kutatás adataival való összehasonlítás, a változások detektálása.

2.1 Alapsokaság

A vizsgálat alapsokasága a 18 éves és idősebb, állandó magyarországi lakhelyű népesség. Az alapsokaság létszáma 8 140 697 fő.

2.2 Mintavétel

A mintavétel forrásai a Központi Statisztikai Hivatal és a Központi Adatfeldolgozó, Választási és Nyilvántartó Hivatal adatbázisai voltak.

A mintavétel módszere: kétlépcsős, arányosan rétegzett véletlen mintavétel.

2.3 Mintavételi hiba

Minden statisztikai adatfelvételnek van ún. mintavételi hibája, ami abból ered, hogy nem a teljes alapsokaságot, hanem annak csak bizonyos hányadát vizsgáljuk. A mintavételi hiba a jelentős költségmegtakarítás fejében elfogadható mértéken belül csökkenti az adatok precizitását. A mintavételi hiba a teljes mintára vonatkozóan legfeljebb $\pm 3,1\%$.

Ha nem a minta egészére, hanem annak valamely csoportjára vonatkoznak az adatok, a mintavételi hiba – a csoport létszámától függően – nagyobb. Az itt következő táblázatokban közöljük a mintavételi hiba nagyságát különböző mintaméretre és különböző adatnagyságok mellett.

Két adat közötti különbség csak akkor tekinthető statisztikailag jelentősnek (szignifikánsnak), ha e különbség meghaladja a mintavételi hiba nagyságát.

A mintavételi hiba nagysága					
százalékos gyakoriságok esetén 95%-os konfidencia szinten					
(rész)minta létszáma	az adat nagysága				
	10 vagy 90%	20 vagy 80%	30 vagy 70%	40 vagy 60%	50%
1000	1,9	2,5	2,8	3,0	3,1
900	2,0	2,6	3,0	3,2	3,3
800	2,1	2,8	3,2	3,4	3,5
700	2,2	3,0	3,4	3,6	3,7
600	2,4	3,2	3,7	3,9	4,0
500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
400	2,9	3,9	4,5	4,8	4,9
300	3,4	4,5	5,2	5,6	5,7
200	4,2	5,6	6,4	6,8	6,9
150	4,8	6,4	7,4	7,9	8,0
100	5,9	7,9	9,0	9,7	9,8
75	6,8	9,1	10,4	11,2	11,4
50	8,4	11,2	12,8	13,7	14,0

Amikor két (rész)minta adatát hasonlítjuk össze, akkor a (rész)minták létszámától függően – 95%-os konfidencia szinten – az itt következő táblázatban szereplő százalékos értékeknél nagyobb különbségeket tekinthetjük statisztikailag szignifikánsnak (jelentősnek). Ezeket a hibahatárokat kell minden olyan esetben figyelembe venni, amikor az 1998-as adatfelvétel adatait hasonlítjuk össze jelen kutatásunk adataival.

A mintavételi hiba nagysága két (rész)minta összehasonlításakor

**százalékos gyakoriságok esetén
95%-os konfidencia szinten**

(rész)minta létszáma	50	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000
1000	14,3	10,3	7,6	6,5	5,8	5,4	5,1	4,8	4,7	4,5	4,4
900	14,4	10,4	7,7	6,5	5,9	5,5	5,2	4,9	4,8	4,6	
800	14,4	10,4	7,8	6,6	6,0	5,6	5,3	5,1	4,9		
700	14,5	10,5	7,9	6,8	6,1	5,7	5,5	5,2			
600	14,6	10,6	8,0	6,9	6,3	5,9	5,7				
500	14,7	10,8	8,2	7,2	6,6	6,2					
400	14,8	11,0	8,5	7,5	6,9						
300	15,1	11,4	9,0	8,0							
200	15,6	12,1	9,8								
100	17,1	13,9									
50	19,8										

2.4 Adatfelvétel

Az adatfelvétel sztenderd kérdőívvel, személyes megkérdezéssel, a mintába választott személyek lakásán történt.

2.5 Súlyozás

Az alapsokaságbeli arányok helyreállítása érdekében többszemponú iterációs súlyozást alkalmaztunk, a nem, az életkor, az iskolai végzettség és a lakóhely településtípusa szerint, a KSH adatai alapján.

2.6 A súlyozott minta összetétele

A következő táblázatban mutatjuk be a minta összetételét az alapvető társadalmi jellemzők szerint.

1. táblázat		A súlyozott minta összetétele társadalmi jellemzők szerint	%
Nem	férfi		47
	nő		53
	összesen		100
Korcsoport	18-30 éves		24
	31-45 éves		24
	46-60 éves		27
	61-X éves		25
	összesen		100
Iskolai végzettség	legfeljebb 8 általános		36
	szakmunkásképző		21
	befejezett középiskola		29
	befejezett főiskola, egyetem		14
	összesen		100
Foglalkozási státusz	aktív vállalkozó, cégtulajdonos		8
	aktív vezető		2
	aktív értelmiségi		0
	aktív beosztott szellemi		11
	aktív szakmunkás		20
	aktív szakképzetlen munkás		6
	c tanuló, kismama (GYES-en, GYED-en lévő)		11
	nyugdíjas		31
	munkanélküli, háztartásbeli, egyéb eltartott		11
	összesen		100
Vagyoni helyzet	szegény		29
	közepes vagyoni helyzetű		45
	jómódú		26
	összesen		100
Lakóhely településtípusa	Budapest		18
	megyeszékhely		18
	egyéb város		32
	község		31
	összesen		100

2.7 Technikai megjegyzések

A kutatási jelentésben általában egész számra kerekítve közöljük az adatokat. A kerekítés miatt a százalékok összege kis mértékben eltérhet a 100-tól.

A táblázatok celláiban szereplő "0" a kerekítés miatt 0-nál nagyobb, de 0,5-nél kisebb számot jelent. Ha valamely cellához egyetlen válaszadó sem tartozik, ezt "-"-lel jelezzük.

Bizonyos táblázatokban és ábrákon helyhiány miatt értelemszerűen lerövidítettük a kérdőívben szereplő megfogalmazásokat.

„Érdemben válaszoló”-nak a kutatási jelentésben azt nevezzük, aki a megadott válaszkategóriák választásával, illetve érdemi információval felelt valamely kérdésre. Csak azok nem tartoznak az érdemben válaszolók közé, akik azt válaszolták, hogy „nem tudom” vagy „nem akarok válaszolni”.

A táblázatokban és az ábrákon NA (nincs adat) rövidítéssel jelöljük a „nem tudom” és a „nem akarok válaszolni” válaszok együttesét.

3. Ismeretek az ombudsmanról és helyetteseiről

Az ombudsmanok ismertségét a korábbi méréseknek megfelelően a jelenlegi kutatásban is kétféleképpen vizsgáltuk. Először egy úgynevezett nyitott, azaz szabad, spontán választ lehetővé tévő kérdésben arra kértük kutatásunk résztvevőit, sorolják fel, ismereteik szerint milyen szervezetekhez, intézményekhez fordulhatnak az emberek akkor, ha egy hatóság vagy cég megsérti a jogaikat. Ezzel az eljárással arról nyerhetünk információt, mennyire aktív a lakosság ismerete az ombudsmani intézmény létezéséről, vagyis mennyire tudják az emberek befolyásolástól mentesen, spontán módon a jogsérelemhez kapcsolni a jogvédelem ilyen módját.

Az azonban, hogy valaki erre a kérdésre nem említi meg önmagától az ombudsmanok intézményét, nem jelenti azt, hogy nem tud, vagy legalább nem hallott már annak létezéséről. Több ok is magyarázhatja, hogy valaki – bár hallott már az ombudsmanokról – nem említi spontánul az intézményt. Előfordulhat először is, hogy egyszerűen kifelejtí az ombudsmanokat az általa ismert jogvédő intézmények sorából. Másrésztől egyes esetekben a válaszadók valamilyen speciális jogsértésre gondolnak a kérdés hallatán, amely nem az ombudsman asszociációját hívja elő, ilyen lehet például az, ha valaki a kérdésre a pénzügyi békéltetőt vagy a munkaügyi bíróságot említi. Okozhatja továbbá az említés hiányát az is, hogy nem elég alaposak, felületesek vagy tévesek az ombudsmanokról rendelkezésre álló ismeretek ahhoz, hogy a jogsértések esetén segíteni tudó intézmények közé sorolják őket.

A különböző okokat nem tudjuk elkülöníteni egymástól, jelenlétüket azonban meg tudjuk állapítani, hiszen a zárt, előre megadott válaszlehetőségeket tartalmazó kérdésben, ahol azt tudakoltuk, hogy hallottak-e az emberek az Alapvető Jogok Biztosáról, az Alapvető Jogok Biztosának a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyetteséről, valamint a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyetteséről, jóval többen válaszoltak "igen"-nel, mint ahányan spontán módon megemlítették az ombudsmani intézményt.

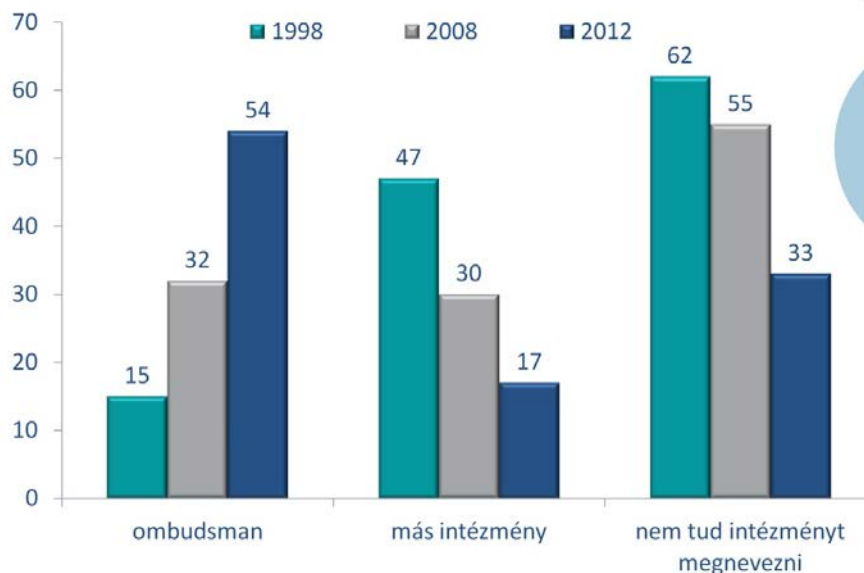
A közvélemény- és piackutatási gyakorlatban az előbbi módszerrel nyert adatot aktív ismertségnek, az utóbbival nyert adatot passzív ismertségnek, a kettő összegét pedig teljes ismertségnek nevezzük.

3.1 Aktív ismertség

Arra a kérdésre, hogy „Vannak olyan szervezetek, intézmények, amelyekhez akkor fordulhatnak segítségért az emberek, ha egy hatóság vagy egy cég megsérti a jogukat (jogsértő módon jár el velük szemben). Fel tudná sorolni azokat az intézményeket és szervezeteket, amelyek az Ön tudomása szerint ilyen esetekben segítséget nyújthatnak az embereknek?”, a megkérdezettek 67%-a adott érdemi választ. E válaszok egy része konkrét: név szerint említ valamely intézményt – köztük olyanokat is, amelyekhez állampolgárok nem fordulhatnak közvetlenül –, más részük pedig általános: összefoglaló névvel jelöl meg intézménytípusokat (pl. szakszervezetek, civil szervezetek). A megkérdezettek kis hányada (0,2%) a kérdés kapcsán annak a véleményének adott hangot, hogy nincsenek ilyen szervezetek, nem tud hova fordulni az állampolgár.

Az érdemi választ adók többsége, **a megkérdezettek 54%-a az ombudsmani intézményt említette valamilyen formában, egyéb intézmény, szervezet említése a válaszok 17%-át teszi ki.** Az ombudsmant említő válaszok között elvételre találunk korábbi ombudsmani intézményt: a Kisebbségi Ombudsmant a válaszadók 0,3%-a említette meg. A többi esetben többnyire az alapvető jogok biztosát nevezik meg vagy specifikáció nélkül jelent meg a válaszokban az intézmény, a válaszadók 8, illetve 5%-a pedig említette a nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyetttest és a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyetttest.

Olyan intézmények, amelyekhez az állampolgár jogsérelem esetén fordulhat
spontán válaszok, aktív ismertség, %

Ipsos Public Affairs

A *más szervezetet említő válaszokban* a 2008-as évi eredményekhez hasonlóan a fogyasztóvédelem és a bíróság fordul elő leggyakrabban (a megkérdezettek 4%-a említette ezeket).

Az eredmények alapján az ombudsman intézményének aktív ismertsége folyamatosan nő a lakosságban: 1998-ban csak 15% tudta megnevezni az ombudsmant valamilyen formában önállóan, 2008-ban 32%, most 2012-ben pedig 54%. Az érdemi választ adni nem tudók, és a más intézményt említők aránya pedig folyamatosan csökkent az ombudsman ismertségének növekedésével párhuzamosan a vizsgált időszakban.

Szervezetek, intézmények, amelyekhez akkor fordulhatnak segítségért az emberek, ha egy hatóság vagy egy cég megsérti a jogukat	
spontán válaszok	
	%
Alapvető Jogok Biztosa és ennek variációi	53,8
Jelenleg már nem létező ombudsman (kisebbségi, adatvédelmi)	0,3
<i>ombudsman együtt</i>	<i>54,1</i>
önkormányzat	1,2
munkaügyi bíróság	1,1
bíróság	4,2
Alkotmánybíróság	0,1
jegyző	0,3
Fogyasztóvédelmi Felügyelőség, fogyasztóvédelem	4,0
segélyszervezetek, karitatív szervezetek, Vöröskereszt	0,6
betegjogi képviselő, egészségügyi képviselő	0,3
szakszervezetek	0,2
Gazdasági Versenyhivatal, PSZÁF	0,9
(Magyar) Helsinki Bizottság	0,5
Társaság a Szabadságjogokért (TASZ)	0,3
civil, emberjogi, polgárjogi szervezetek	0,9
ügyvéd	0,7
jogsegélyszolgálat	2,5
rendőrség	1,4
KERMI	0,5
gyámügy, családsegítő	0,4
jogvédelmi biztosító, DAS	0,4
békéltető testület, pénzügyi békéltető	0,3
nem tudja megnevezni, de hallott róla, hogy van ilyen	0,4
sehova, senki, nincs (ilyen), sehova sincs fordulni	0,2
egyéb válasz	2,0
egyet sem tud megnevezni	33,3

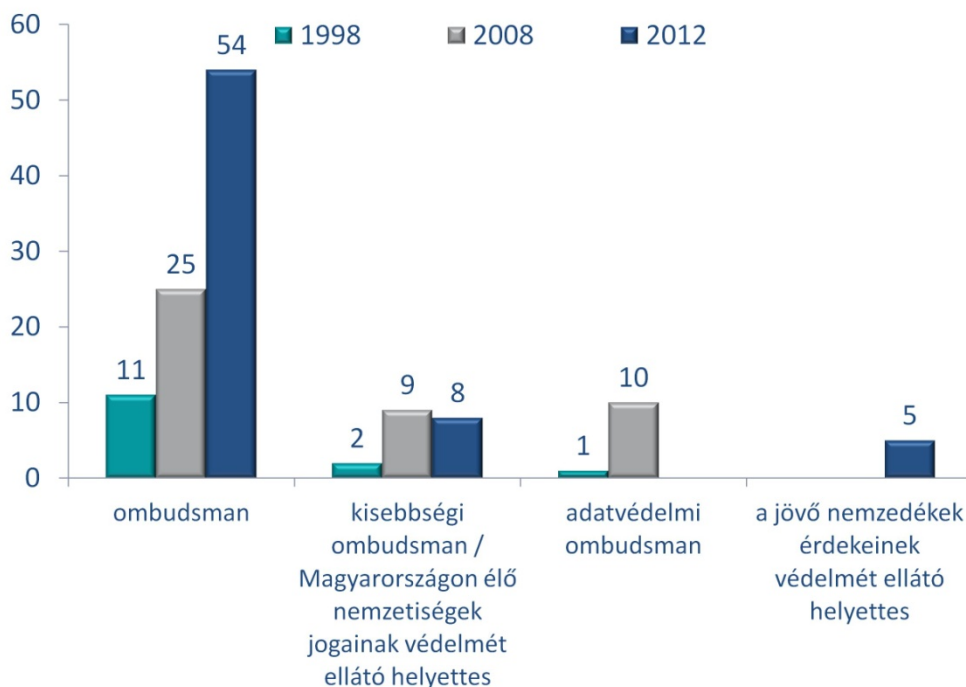
Az ombudsmanokat spontán módon említők arányának növekedése 1998 óta minden társadalmi csoportban jelentős, de különösen erős a hátrányos helyzetű (alacsony iskolai végzettségű, szegény) csoportokban, ahol a korábbi alacsony ismertséghez képest jelentős növekedést figyelhetünk meg; bár, az ezen rétegekhez tartozók tudatossága még mindig nem éri el az előnyös társadalmi helyzetűek, különösen a diplomások szintjét. Jelentős növekedést figyelhetünk meg az aktív ismertségben a vizsgált időszakban továbbá a fiatalok (18-30 évesek), a városokban (nem megyeszékhelyen és nem Budapesten) és a községben élők között.

A szegmentáló tényezők közül az intézmény ismertségében legjelentősebb tényező az iskolai végzettség, a különböző végzettségi csoportok között figyelhetünk meg a legnagyobb különbséget az aktív ismertségben, tehát az ombudsmani intézménnyel kapcsolatos tudatosságban a magasabb végzettségűek javára.

Olyan intézmények, amelyekhez az állampolgár jogsérelem esetén fordulhat

spontán válaszok, aktív ismertség, %

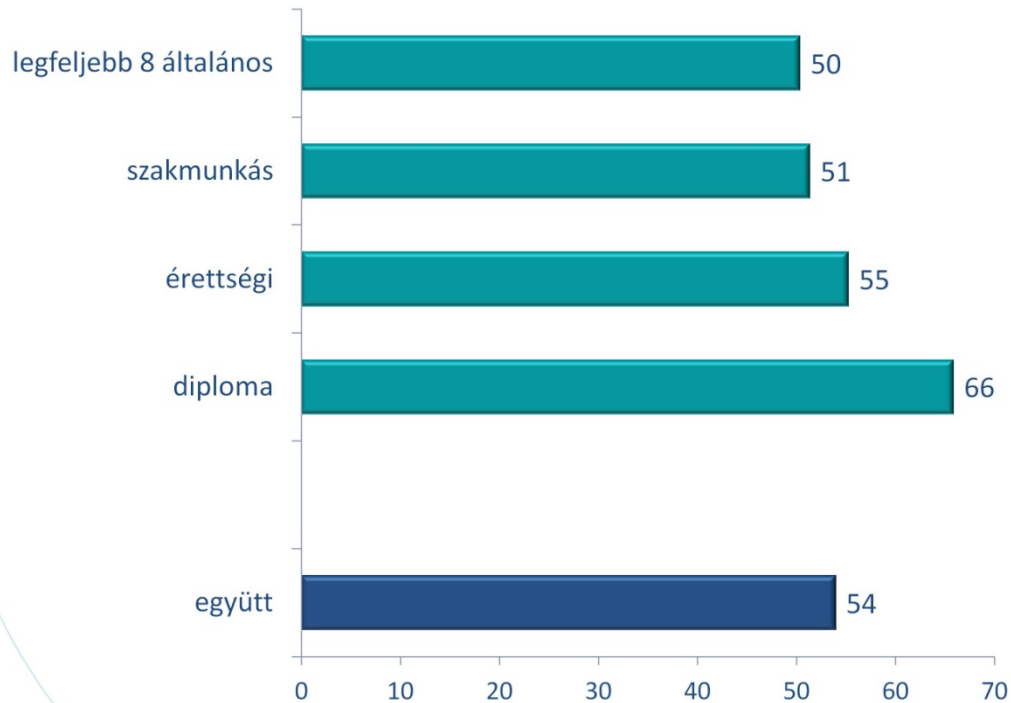

Ipsos Public Affairs

Olyan intézmények, amelyekhez az állampolgár jogsérelem esetén fordulhat

az ombudsmant spontán módon említők aránya iskolai végzettség szerint, %

Ipsos Public Affairs

3. táblázat	Az ombudsman intézményéről említést tévők aránya (aktív ismertség)		
	1998	2008	2012
	%	%	%
férfi	16	35	54
nő	15	29	54
18-30 éves	11	34	56
31-45 éves	22	37	56
46-60 éves	19	34	55
60 év feletti	9	21	50
legfeljebb 8 általános	7	18	50
szakmunkásképző	12	26	51
középiskola	20	44	55
főiskola, egyetem	44	49	66
szegény	9	14	58
közepes anyagi helyzetű	11	35	54
jómódú	27	47	55
Budapest	22	35	53
megyeszékhely	23	33	47
egyéb város	11	34	57
község	11	27	55
együtt	15	32	54

Az ombudsman-helyettesi intézmények alacsony ismertségére utal, hogy a két helyettest spontán módon 8, illetve 5% említette; de ezek az arányok nem maradnak el érdemben a korábbi kisebbségi ombudsman (2008-ban 9%-os) és a korábbi adatvédelmi ombudsman (2008-ban 10%-os) említettségétől. Korábban önállóan létező, mára megszűnt ombudsmant mindössze a minta 0,3%-a, 3 ember említett.

Összefoglalóan megállapíthatjuk tehát, **1998 óta az ombudsmani intézmény a társadalom számára láthatóbbá, ismertebbé, funkciójában érthetőbbé vált Magyarországon, és 2008 óta további növekedést tudott elérni az ismertsége.**

3.2 Teljes ismertség

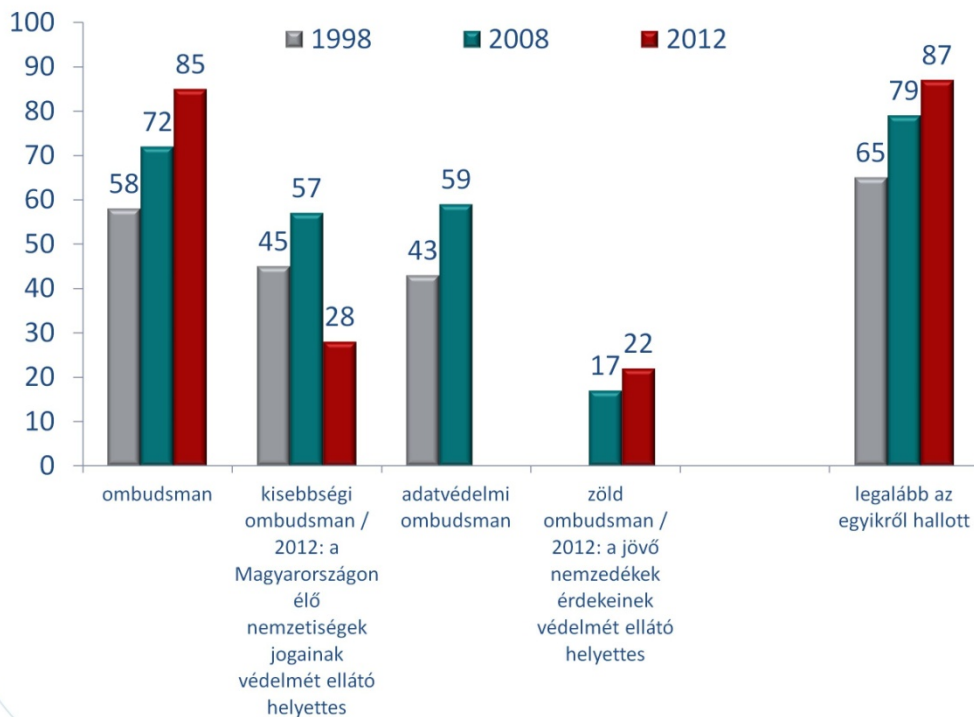
Míg az ombudsmani intézmény aktív ismertségét jelen vizsgálatunkban 54%-osnak találtuk, a teljes ismertségük 85%-os: ilyen arányban mondták, hogy hallottak már e tisztségekről, beleértve azokat is, akik spontán módon is fel tudták idézni azok létét. Az aktív ismertséghez hasonlóan ez az arány is folyamatosan növekedett 1998 óta: az akkori 58%-ról a 2008-as 72%-ra s onnan a mostani 85%-ra.

A Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettesről megállapítottuk, hogy aktív ismertsége nem különbözik a korábbi kisebbségi ombudsmanétól. A teljes ismertség ezzel szemben alacsonyabb, így összességében azt a képet sugallja, hogy **a helyettesek szerepe nem vált még széles körben ismertté**. Mindamellet a korábbi (2008-as) kutatás idején még csak néhány hónapja létező zöld ombudsman ismertségénél nem alacsonyabb jelenleg a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettes ismertsége.

Teljes ismertség

Rákérdezésre adott válaszok, teljes ismertség, %

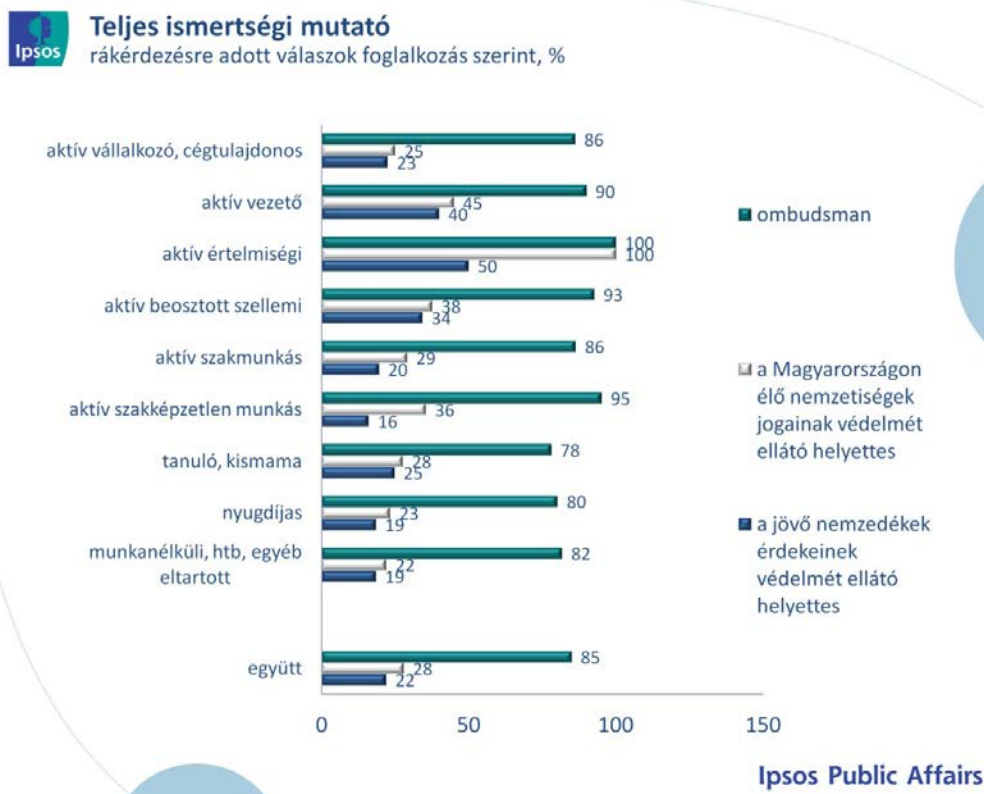
Ipsos Public Affairs

4. táblázat	Az ombudsmanokról hallomással bírók aránya (teljes ismertség)		
	ombudsman	nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettes	jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettes
	%	%	%
férfi	85	22	29
nő	86	21	27
18-30 éves	85	20	27
31-45 éves	88	22	32
46-60 éves	88	28	29
60 év feletti	82	16	23
legfeljebb 8 általános	79	15	20
szakmunkásképző	87	22	31
középiskola	88	24	29
főiskola, egyetem	82	36	40
szegény	86	22	28
közepes anyagi helyzetű	85	19	25
jómódú	86	26	32
Budapest	89	28	35
megyeszékhely	85	18	21
egyéb város	89	24	29
község	80	17	27
együtt	85	28	22

A vizsgált társadalmi, demográfiai tényezők közül az ombudsman ismertségét elsősorban az iskolai végzettség, és ettől nem függetlenül a lakóhely településtípusa befolyásolja, és ezeknél a tényezőknél sem figyelhetők meg egyértelmű összefüggések: nem állítható, hogy az iskolai végzettségi valamint a települési hierarchia mentén fölfelé haladva nőne az intézmény ismertsége, bár az igaz, hogy a legalacsonyabb végzettségűek és a községben élők tudatossága ebből a szempontból elmarad a többi csoportétól. A Magyarországon élő nemzetiségek jogainak és a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettes ismertsége ezzel szemben egyértelműen nő az iskolai végzettség mentén, és előbbinek az ismertségében az életkor is meghatározó tényező, a 46-60 évesekre jellemző

leginkább, hogy hallottak róla, a legfiatalabb korcsoportban pedig az átlagostól jelentősen elmarad az említettsége.

Az iskolai végzettségtől nem függetlenül a foglalkozási csoportok közül az értelmiségiek és a vezető beosztásban dolgozók között a legmagasabb az ombudsman helyetteseinek az ismertsége, az ombudsmannal kapcsolatos tudatosság nem különbözik jelentősen, csak az inaktívaknál figyelhetünk meg az átlagosnál alacsonyabb fokú informáltságot.

Az ombudsman teljes ismertsége is elsősorban azokban a társadalmi csoportokban növekedett, amelyben a korábbi mérések időszakában az átlagtól jelentősen elmaradó mértékű volt: alacsony iskolai végzettségűek, szegények, községben élők és idősek. A korábbi kisebbségi ombudsman ismertségéhez képest a nemzetiségek jogainak képviselőjét ellátó helyettes ismertsége minden társadalmi csoportban jelentősen alacsonyabb, még az általában tájékozottabb diplomásoknál is jelentősen elmarad.

3.3 Ismeretek az ombudsman és helyetteseinek feladatairól és tevékenységéről

Az egyes ombudsmanokat állításuk szerint ismerőknek módot adtunk arra is, mondják el részletesen, saját szavaikkal mindazt, ami róluk eszükbe jut. A kérdezők lejegyezték a vizsgálati személyek válaszait, s ezek változatlan formában megtalálhatók a tanulmány mellékletében, aszerint csoportosítva, hogy melyik ombudsmannal kapcsolatban hangzottak el. Az alábbiakban mi is ilyen bontásban mutatjuk be a válaszokat.

Az Alapvető Jogok Biztosával kapcsolatos kérdésre 345 válasz érkezett, tehát az ombudsman intézményt ismerők 34%-a tudott konkrét dolgot mondani annak tevékenységéről, a többi megkérdezett jellemzően csak a névről hallott, nincsenek valódi ismeretei. A válaszok alapján megállapíthatjuk, hogy **az ombudsman értékelése az intézményt ismerők körében erősen pozitív: a leggyakoribb említések az emberek érdekeinek védelmével kapcsolatosak.** Az említések 42%-a a jogok védelmével függ össze, további 23% pedig általában az emberek, a kisemberek érdekeinek a védelmével kapcsolatos. Fontos még kiemelni, hogy az említések 5%-a vonatkozik arra, hogy az ombudsmani intézmény minden más intézmény felett áll és vizsgálhatja azok tevékenységét. A legjellemzőbb negatív említés az ombudsman tevékenységével kapcsolatban az, hogy valójában nem csinál semmit, a válaszok 8%-a ezzel kapcsolatos, azt a kritikát fogalmazza meg, hogy a jól hangzó intézmény mögött valójában nincs igazi tevékenység, az emberek képviselője.

Mindössze az érvényes válaszok 1%-át éri el azon említések aránya, amelyek a legfontosabb jellemzőnek azt tartják, hogy a kormányhoz köthető, nem független intézmény és pontosan ugyanilyen arányban tartották fontosnak a válaszadók azt kiemelni, hogy pártok felett áll, független a politikától, vagyis az ombudsmant érő kritikák jellemzően nem kérdőjelezik meg a függetlenségét.

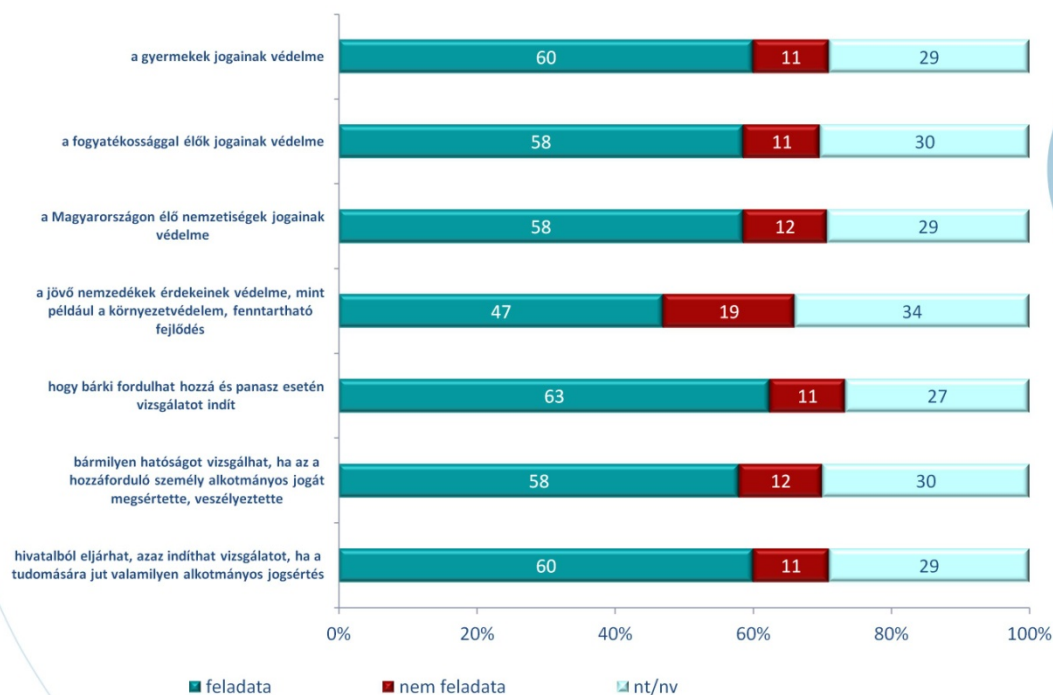
5. táblázat		Az Alapvető Jogok Biztosa tevékenységének ismertsége spontán válaszok	
			%
Az emberek jogait védi, alapvető jogokat, alkotmányos jogokat véd			26
Hozzá(juk) lehet fordulni jogsértés esetén, védelem a jogi visszaélések ellen			16
<i>Jogok védelme összesen</i>			<i>42</i>
Hozzájuk lehet fordulni, ha valami panasza, baja van az embernek, sérelem érte			16
Az embereket, a kisembereket, az emberek érdekeit védi általában			7
<i>Emberek érdekeinek képviselése általában összesen</i>			<i>23</i>
A kisebbségeket, a kisebbségek érdekeit/jogait védi			7
Minden intézmény felett áll, a legfelsőbb bíróság tevékenységét is vizsgálhatja			5
Intézményekkel, hivatalokkal, hatóságokkal szemben védi az embereket, állampolgárokat			4
Az emberek érdekeit védi a cégekkel szemben			3
Az állammal, a hatalommal szemben védi az embereket, állampolgárokat; állami jogsértések esetén			3
Jogi tanácsokat ad			2
A gyermekek érdekeit védi			2
Hátrányos helyzetűek, elesettek, szegények segítése			2
Adatvédelmi kérdésekkel foglalkozik			1
Nincs valódi jogköre, csak ajánlásokat tesz			1
A politikán kívül áll, pártoktól független			1
A kormányhoz köthető, a kormánynak dolgozik			1
Konkrét példát mond jogsértésre, amit vizsgálhat			1
Személyiségi jogok, személyes adatok védelme			1
Az országgyűlés választja őket, országgyűlésben vannak, stb.			1
Környezetkárosítással szemben jár el			0
Szabó Máté			0
Egyéb pozitív vélemény			1
Egyéb negatív vélemény			1
Nem csinál semmit valójában			8

Amennyiben rákérdezzük, a megkérdezettek többsége tisztában van vele, hogy az ombudsman feladatai közé tartozik a gyermekek és a fogyatékossgal élők jogainak védelme, továbbá, hogy bárki fordulhat hozzá panasszal, bármilyen intézményt vizsgálhat és hivatalból is vizsgálatot kezdeményezhet. Mindemellett látható, hogy nem különböztetik meg az ombudsman feladatait a helyetteseinek a tevékenységétől: csaknem a fentiekkel megegyező arányban gondolják azt, hogy feladatai közé tartozik a nemzetiségek jogainak védelme és a környezetvédelem. A kérdésre a válaszadók közel harmada nem tud válaszolni az egyes feladatoknál és jellemzőknél csak enyhén eltérve ettől; közel negyedük (23%) a felsoroltak közül egyik feladatnál sem tudta eldönteni, hogy az ombudsman tevékenységi köréhez tartozik-e.

Ön hogy tudja, az Alapvető Jogok Biztosának, az Ombudsmannak feladatai közé tartoznak a következők?

%

Ipsos Public Affairs

A különböző társadalmi, demográfiai tényezők közül elsősorban az iskolai végzettséggel függ össze az, hogy milyen feladatokat és jellemzőket tulajdonítanak

az emberek az ombudsmannak; viszont nem beszélhetünk esetükben az átlagosnál nagyobb ismeretekről: minden felsorolt feladatot és jellemzőt nagyobb arányban tartanak jellemzőnek.

6. táblázat							
Ön hogy tudja, az Alapvető Jogok Biztosának, az Ombudsmannak feladatai közé tartoznak-e a következők?							
Azok aránya, akik szerint feladata az ombudsmannak							
	gyermekek jogainak védelme	fogyatékos-sággal élők jogainak védelme	nemzeti-ségek jogainak védelme	környezet-védelem	bárki fordulhat hozzá	bármilyen hatóságot vizsgálhat	hivatalból eljárhat
	%	%	%	%	%	%	%
férfi	61	61	61	50	62	58	58
nő	60	56	57	45	63	59	62
18-30 éves	55	53	59	40	57	54	57
31-45 éves	66	64	64	56	67	63	63
46-60 éves	64	58	59	48	69	64	65
60 év feletti	55	59	52	44	57	52	54
legfeljebb 8 általános	54	55	52	40	59	51	55
szakmunkásképző	53	50	56	45	55	53	53
középiskola	67	61	64	51	69	64	65
főiskola, egyetem	72	73	67	62	73	73	75
szegény	63	64	58	49	62	57	54
közepes anyagi helyzetű	57	56	57	45	63	57	61
jómódú	63	57	61	49	64	63	65
Budapest	70	67	67	53	70	70	64
megyeszékhely	54	50	53	43	59	54	59
egyéb város	64	66	61	52	69	65	67
község	54	50	55	41	55	48	51
együtt	60	58	58	47	63	58	60

3.3.1 A Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettes tevékenységének ismertsége

A nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettes tevékenységével kapcsolatban 83 válaszadó adott értékelhető spontán választ, tehát az intézményt ismerők 30%-a

tudott nyilatkozni. Az érvényes válaszok között a lejellemzőbb, hogy a helyettes feladata a nemzeti vagy etnikai kisebbségek jogainak védelme (38%) és további 23% említette általában az kisebbségek érdekeinek képviselését a jogsértés, jog szavak említése nélkül. 10% a romák védelmével kapcsolja össze ezt az intézményt, csak ezt a csoportot említi. 8% általában a jogvédelmet válaszolja konkrétum nélkül, 5% pedig úgy gondolja, hogy a bevándorlók, Magyarországon élő külföldiek érdekeinek védelme a feladata.

7. táblázat	
A Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettes tevékenységének ismertsége spontán válaszok	
	%
A nemzetiségek, nemzeti, etnikai kisebbségek jogait védi	38
A nemzetiségek, nemzeti, etnikai kisebbségek érdekét védi	23
A cigányokat/romákat védi	10
Általában jogvédelem, emberek védelme	8
Diszkrimináció, megkülönböztetés ellen lép fel	4
Magyarországon élő külföldiek, bevándorlók érdekét védi	5
Nem csinál semmit, nincs valódi szerepe	6
Egyéb negatív vélemény	2
Egyéb pozitív vélemény	0
Egyéb válasz	4

3.3.2 A jövő generációk érdekeinek védelmét ellátó helyettes tevékenységének ismertsége

A jövő nemzedék érdekeinek védelmét ellátó helyettes tevékenységével kapcsolatban mindössze 38 érvényes spontán választ kaptunk, tehát a létezését ismerők 17%-a érzi úgy, hogy valódi ismeretekkel rendelkezik róla. Az érvényesen válaszolók 20%-a említette a környezetvédelmet vagy a fenntarthatóságot; a legtöbben (40%) úgy tudják, hogy a fiatalok, gyerekek érdekeit képviseli és 32% említette általában a jogvédelmet, érdekképviselőt, tehát nem nevezett meg konkrét tevékenységet.

A jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettes tevékenységének ismertsége	
spontán válaszok	
	%
Fiatalok, gyerekek érdekeinek, jogainak képviselője	20
Környezetvédelem, fenntarthatóság	40
Általában jogvédelem, emberek védelme	32
Megismétli a kérdés szavait: jövő nemzedékek érdekeinek védelme	4
egyéb	4

4. Vélekedések az ombudsman intézményéről

A lakossági ismeretek feltárása mellett a kutatás célul tűzte ki az ombudsmani intézménnyel kapcsolatos közvéleménybeli értékelések, viszonyulások azonosítását is. Annak érdekében, hogy ne csak az ombudsmanokkal, a Hivatallal kapcsolatban tájékozott csoport attitűdjeit ismerjük meg, hanem a tájékozatlanabb rétegeket is, a kérdezők röviden ismertették a válaszadókkal a Hivatal feladatkörét, a következőképpen:

Az Alapvető Jogok Biztosához bárki fordulhat, ha nincs megelégedve egy hatóság vagy szervezet eljárásával, mert úgy érzi, hogy ott az ügyintézés során emberi jogait megsértették, például igazságtalanul bántak vele, félretájékoztatták, vagy indokolatlanul lassan intézkedtek az ügyében.

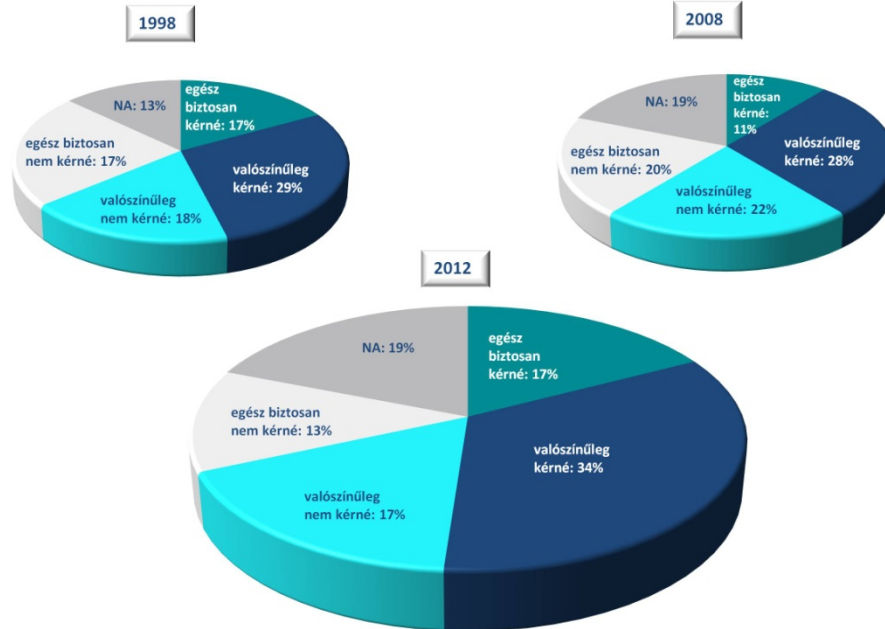
4.1 Hajlandóság az ombudsmani rendszer igénybevételére

E rövid ismertető után arról kérdeztük a válaszadókat, hogy ha a jövőben ilyen eset velük előfordulna, akkor ők maguk kérnék-e az ombudsman segítségét. A válaszokból kitűnik, hogy viszonylag magas a hajlandóság az emberekben a jogsérelem orvoslásának e formája iránt.

Adott esetben – saját vélekedése szerint – a felnőtt lakosság 17%-a egészen biztosan, további 34%-a pedig valószínűleg megkeresné a Hivatalt problémájával. 17%-nyian tartották valószínűtlennek, 13%-nyian pedig teljesen kizártnak, hogy sérelmükkel az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalához forduljanak. 19% nem tudott állást foglalni a kérdésben. **Az ombudsman iránti bizalom a segítségkérési hajlandóság alapján nőtt 2008 óta:** a mostani 17-tel szemben korábban 11% vette biztosra, hogy a hivatalhoz fordulna segítségért jogsérelem esetén és csak 22% válaszolt úgy, hogy valószínűleg segítséget kérne. Korábban, 1998 és 2008 között a bizalom enyhe csökkenését figyelhettük meg, de az azóta eltelt időszakban **a hivatalba vetett bizalom visszaállt, sőt, a legalább valószínűleg hozzá forduló aránya még nem volt ilyen magas.**

Kérné-e ombudsman segítségét?

Ipsos Public Affairs

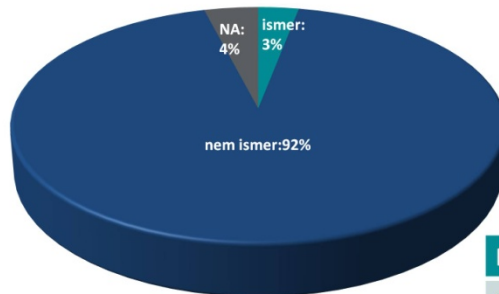
A fiatalabbakra valamivel jellemzőbb, mint az idősekre, hogy az ombudsmanhoz fordulnának, ha szükségük lenne segítségre, a szegényeke pedig jellemzőbb a közepes és a jó anyagi helyzetűeknél, hogy *biztosan* segítséget kérnének, viszont alacsonyabb arányban válaszolják azt, hogy valószínűleg így tennének, összességében tehát nem jellemzőbb rájuk, hogy nagyobb arányban fordulnának az ombudsmanhoz. Ha a biztos és a valószínűleg segítséget kérőket együtt kezeljük, a közepes anyagi helyzetűekre jellemzőbb leginkább, hogy az ombudsmanhoz fordulnának. Az iskolai végzettség ebben a tekintetben nem befolyásolja az attitűdöket, a diplomások sem mutatnak a többi végzettségi csoportnál nagyobb bizalmat az intézmény iránt.

9. táblázat	Kérné-e ombudsman segítségét?				
	egész biztosan nem	valószínűleg nem	valószínűleg igen	egész biztosan kérné	NA
	%	%	%	%	%
férfi	12	18	35	17	18
nő	13	16	33	18	20
18-30 éves	8	18	34	22	19
31-45 éves	10	20	39	14	16
46-60 éves	13	12	37	20	19
60 év feletti	19	21	24	14	22
legfeljebb 8 általános	16	17	32	16	20
szakmunkásképző	14	14	34	18	20
középiskola	8	21	35	16	19
főiskola, egyetem	13	14	35	24	14
szegény	11	15	27	23	25
közepes anyagi helyzetű	17	20	36	14	13
jómódú	7	15	39	16	22
Budapest	12	19	27	18	25
megyeszékhely	5	21	42	11	21
egyéb város	19	13	30	25	14
község	10	19	37	13	20
együtt	13	17	34	17	19

Mindössze a megkérdezettek 3%-a ismer olyan embert személyesen, aki valamilyen ügyben az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalához, vagy az ombudsman valamelyik helyetteséhez fordult, tehát igen kevés személyes tapasztalat áll az emberek véleménye mögött. A legalább az ismerőseik révén tapasztalattal rendelkezők 60%-a úgy tudja, hogy a kérelmező számára eredményesen zárult az ügy, 28% szerint nem volt eredményes és 8% válaszolta, hogy az illető ügye még folyamatban van.

Ismer Ön személyesen olyan embert, aki valamilyen ügyben az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalához, az ombudsmanhoz vagy valamelyik helyetteséhez fordult?

Milyen eredménnyel járt? %	
eredményes volt	60
nem volt eredményes	28
még folyamatban van	8
egyéb válasz	1
nem tudja	3

Ipsos Public Affairs

4.2 Az Alapvető Jogok Biztosa Hivatalának lakossági bizalom-indexe

A segítségkérés iránti hajlandóság mellett a lakosság bizalmát az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala iránt egy másik – a személyes aktivitástól független – kérdéssel is vizsgáltuk. Arról kérdeztük a válaszadókat, hogy az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala, több más politikai intézmény mellett, mennyire szolgálja ma Magyarországon az emberek javát. A kérdezettek véleményüket az iskolai osztályzásnak megfelelően egy 1-től 5-ig terjedő skála segítségével fejezhették ki, ahol az 5-ös értelemszerűen azt jelentette, hogy az adott intézmény nagyon jól szolgálja, az 1-es pedig azt, hogy egyáltalán nem szolgálja az emberek javát. Az így kapott válaszokat, a könnyebb összehasonlíthatóság érdekében 0-tól 100-ig terjedő pontszámokká alakítottuk át.¹

A különböző intézmények társadalmi hasznosságának megítélésére a megkérdezettek 83-92%-a vállalkozott. Az ombudsmani intézményt 89% minősítette.

¹ Az osztályzatokat a következő pontszámoknak feleltettük meg:

1=0, 2=25, 3=50, 4=75, 5=100.

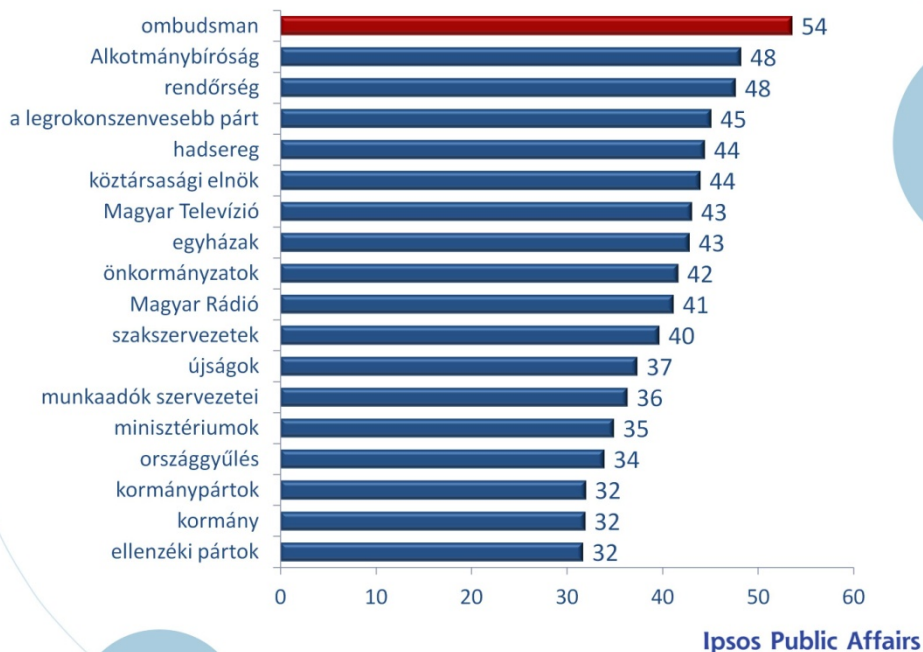
A kutatásunkban vizsgált 18 intézmény közül egyedül az ombudsman ért el 50-nél több pontot a százfokú bizalom indexen, a politikai intézményekből való kiábrándultság légkörében tehát az ombudsmanok 54 pontos értéke, legalábbis relatív értelemben, bizalmat fejez ki. Az érték statisztikailag nem különbözik a 2008-ban mért bizalomtól, tehát az elmúlt évekre jellemző, több intézményt is érintő bizalomvesztés nem érintette az ombudsmant. Ezzel együtt az 1998-as igen magas szintre nem tudott visszatérni az ombudsman sem.

A skála széleit választó szkeptikusok és teljes mértékű bizalmat adók aránya azonos: megkérdezettek 12%-a szerint az ombudsman intézménye egyáltalán nem szolgálja az emberek javát és 13%-nyian vannak azok, akik szerint nagyon jól szolgálja.

1998 óta a szakszervezeteket és a munkaadók szervezeteit kivéve valamennyi vizsgált intézmény bizalmi indexe jelentősen visszaesett. Az ombudsmanok esetében a visszaesés 2008-ig 11 pontos volt. Az azóta eltelt időszakban jelentősebb bizalomcsökkenés a válaszadónak legrokonszenvesebb párt és az önkormányzatok esetében következett be.

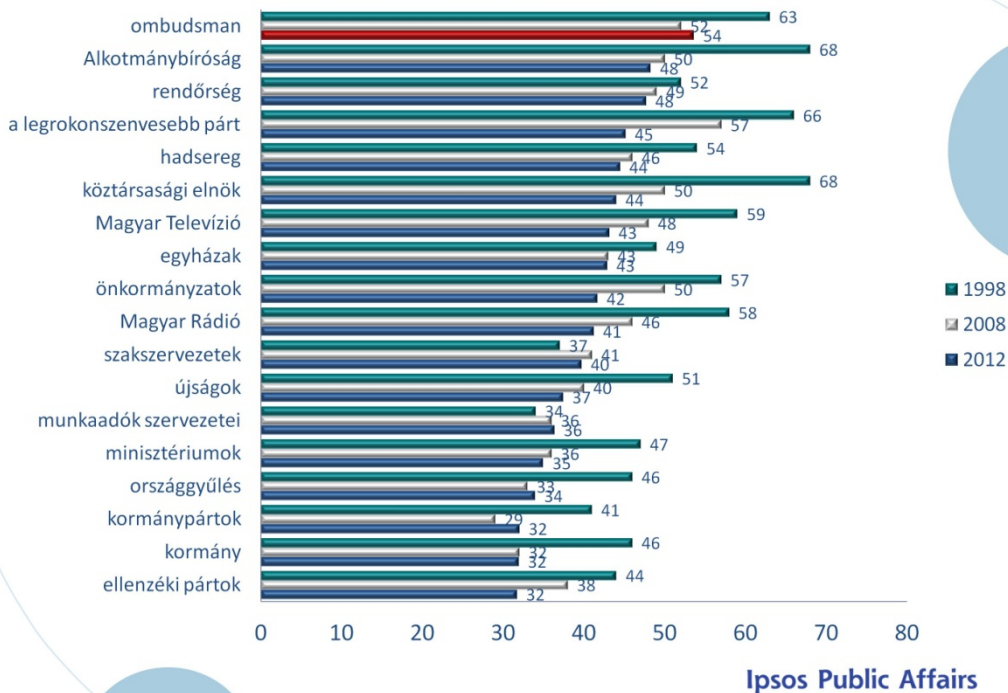
Intézmények bizalmi indexe

Az alapvető jogok biztosának ismertsége és megítélése a magyar lakosság körében

Intézmények bizalmi indexe

2008 óta növekedett a bizalom az ombudsman iránt a diplomások és a Budapesten élők körében; ez éppen az a két csoport, amelynek tagjai között az átlagosnál jelentősebb mértékben rendült meg a bizalom az ombudsmani intézményben 1998 és 2008 között, tehát a bizalom, ha nem is az eredeti szintre, legalább részben visszaállt. A többi társadalmi csoportban az elmúlt években nem láthatunk jelentős változást.

10. táblázat Intézmények bizalmi indexe (ombudsman)			
	1998	2008	2012
	%	%	%
férfi	63	51	53
nő	64	53	54
18-30 éves	63	51	53
31-45 éves	64	55	55
46-60 éves	66	52	54
60 év feletti	60	48	52
legfeljebb 8 általános	61	49	51
szakmunkásképző	58	48	50
középiskola	63	55	54
főiskola, egyetem	75	56	65
szegény	60	48	51
közepes anyagi helyzetű	62	52	52
jómódú	68	55	59
Budapest	67	48	62
megyeszékhely	64	52	47
egyéb város	64	52	52
község	60	53	55
együtt	63	52	54

4.3 Vélemények az ombudsman intézményéről

Az ombudsmanokkal kapcsolatos vélekedések részletesebb feltárása érdekében a kutatásban teszteltük a válaszadók egyetértését hat, az ombudsmanok működésével kapcsolatos állítással. Az állítások fele részben pozitív, fele részben negatív értékítéleteket tükröztek. Az eredmények azt mutatják, hogy az ombudsmanok munkájával kapcsolatos lakossági vélekedések kedvezőek: a válaszadók többsége egyetértett a pozitív állításokkal és elvetette a negatív állításokat. A megkérdezettek 13-17%-a nem tudta megítélni az egyes állításokat.

A korábbi időpontokhoz hasonlóan a legtöbben azzal értettek egyet, hogy *“Jó, hogy van az Ombudsman, legalább valaki a hatóságokat is rákényszerítheti a törvények betartására”*. Ezzel az állítással a megkérdezettek 38%-a teljes mértékben, 37%-a pedig inkább egyetértett. **Az állítással való egyetértés kimagasló mértéke arra**

utal, hogy az emberek többsége nincs tisztában azzal, hogy az ombudsman nem kötelezheti a hatóságokat, csak ajánlásokat tehet a jogsértések megszüntetése érdekében, viszont jelzi egyben az igényt a hatóságok felett álló jogvédő szerv iránt és az ombudsman intézményének pozitív megítélését a lakosságban. Hasonlóan magas az egyetértés azzal az állítással, hogy „Az ombudsman működése hasznos, hiszen egy demokratikus államban szükség van arra, hogy minél több szervezet biztosítsa az emberek jogainak védelmét” és a „Jó, hogy van ombudsman, mert egy hatóság nem teheti meg, hogy nem veszi figyelembe ilyen magas rangú személy bírálatát”.

A negatív értékelést tükröző állításokkal jóval kevesebben értettek egyet. Összesen 32% értett egyet részben vagy teljesen, és 53% vetette el részben vagy teljesen azt az állítást, hogy *„Az ombudsmanok működése felesleges, ha nem kötelezhetik a helytelenül eljáró hivatalokat döntésük megváltoztatására.”* A megkérdezettek 40%-a elvetette azt az állítást, hogy *„Az ombudsmanok működése nagyon sokba kerülhet, inkább ennél fontosabb célokra kellene fordítani az emberek pénzét.”* Ez az álláspont a kérdezettek 13%-ának teljes, 22%-ának részleges egyetértésével találkozott. Még kevesebben értettek egyet azzal, hogy *„Nincs értelme az ombudsmanok működésének, hiszen ők is a hatalom oldalán állnak és úgysem a kisembereknek segítenek.”* A megkérdezettek 11%-a érezte teljesen, 18%-a részben igaznak ezt az állítást, míg 26% részben, 30% pedig teljesen elvetette azt.

Az ombudsman megítélése 2008 óta valamivel semlegesebb lett: visszaesett a pozitív állításokkal teljes mértékben egyetértők aránya és kis mértékben nőtt a negatív állításokkal egyetértőké.

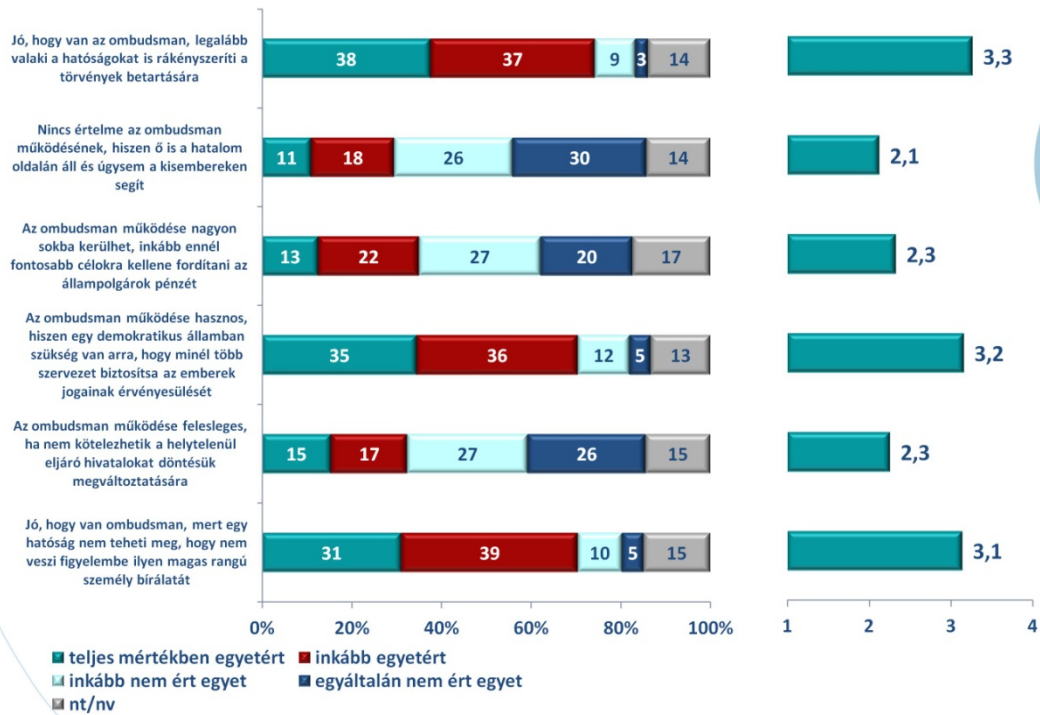
A negatív állítások közül jelenleg a lakosság valamivel kevésbé ért egyet azzal, hogy *„Az ombudsmanok/ombudsman működése felesleges, ha nem kötelezhetik a helytelenül eljáró hivatalokat döntésük megváltoztatására”,* viszont nőtt az egyetértés mértéke a *„Az ombudsmanok/ombudsman működése nagyon sokba kerülhet, inkább ennél fontosabb célokra kellene fordítani az állampolgárok pénzét”* és a *„Nincs értelme az ombudsmanok/ombudsman működésének, hiszen ők is a hatalom oldalán állnak és úgysem a kisembereken segítenek”* állításokkal.

Az egyes társadalmi, demográfiai csoportok közül az ombudsmani intézmény fontosságának megítélése valamivel kedvezőbb a nők, az idősebb korosztályok, a magas végzettségűek, a Budapesten élők, valamint a legrosszabb és a legjobb anyagi helyzetűek között a többi csoportban tapasztalhatóanál.

Az ombudsman és helyettesi rendszerének értékelése

%, átlagok 1-től 4-ig terjedő skálán

Ipsos Public Affairs

11. táblázat		Vélemények az ombudsman intézményéről				
		egyáltalán nem ért egyet	inkább nem ért egyet	inkább egyetért	teljes mértékben egyetért	NA
		%	%	%	%	%
Jó, hogy vannak az ombudsmanok/van az ombudsman, legalább valaki a hatóságokat is rákényszeríti a törvények betartására.	1998	4	4	20	55	17
	2008	4	7	38	34	17
	2012	3	9	37	38	14
Az ombudsmanok/ombudsman működése hasznos, hiszen egy demokratikus államban szükség van arra, hogy minél több szervezet biztosítsa az emberek jogainak érvényesülését.	1998	4	6	18	53	19
	2008	3	11	38	30	17
	2012	5	12	36	35	13
Jó, hogy vannak ombudsmanok/van ombudsman, mert egy hatóság nem teheti meg, hogy nem veszi figyelembe ilyen magas rangú személyek bírálatát.	1998	5	6	21	46	22
	2008	4	10	38	29	19
	2012	5	10	39	31	15
Az ombudsmanok/ombudsman működése felesleges, ha nem kötelezhetik a helytelenül eljáró hivatalokat döntésük megváltoztatására	1998	28	15	15	21	21
	2008	21	26	22	12	19
	2012	26	27	17	15	15
Az ombudsmanok/ombudsman működése nagyon sokba kerülhet, inkább ennél fontosabb célokra kellene fordítani az állampolgárok pénzét.	1998	30	20	15	11	24
	2008	19	28	23	8	22
	2012	20	27	23	13	17
Nincs értelme az ombudsmanok/ombudsman működésének, hiszen ők is a hatalom oldalán állnak és úgysem a kisembereken segítenek.	1998	38	22	11	7	22
	2008	26	34	17	5	19
	2012	30	27	19	11	14

5. Vélemények az ombudsman szerepéről a gyermekjogok védelme terén

A kutatás során megkérdeztük a lakosság véleményét arról, hogy szükségesnek tartják-e, hogy a gyermekjogok védelme érdekében az ombudsman a jelenleginél nagyobb lehetőséget kapjon.

A válaszokból az derül ki, hogy ez a téma fontos az embereknek: **a gyermekjogok védelme érdekében az ombudsmannak a lakosság többsége szerint (65%) nagyobb lehetőséget kellene kapnia.** A nem így válaszolók jelentős része (az összes megkérdezett 18%-a) pedig nem tud válaszolni a kérdésre, vélhetően azért, mert nincsenek tisztában azzal, hogy jelenleg milyen lehetőségei vannak ezen a téren az ombudsmannak. Ezt a magyarázatot támasztja alá az is, hogy azon válaszadók között, akik nem tudták megmondani, hogy a gyermekek jogainak védelme az ombudsman feladatai közé tartozik-e, az átlagnál jóval magasabb, 39% azok aránya, akik nem tudnak válaszolni arra, hogy szükségesnek látják-e ezen a területen az Alapvető Jogok Biztosá lehetőségeinek a növelését.

Az ombudsman lehetőségeinek növelését ezen a területen a különböző korosztályhoz tartozók közül elsősorban a 31-46 évesek támogatnák; a lakóhely településtípusa szerint pedig a Budapesten és a nem megyeszékhely városokban élők éretnének egyet az ilyen változtatással kimagasló arányban.

12. táblázat Szükségesnek tartja-e, hogy a gyermekjogok védelme érdekében az ombudsman a jelenleginél nagyobb lehetőséget kapjon?

	szükségesnek tartja	nem tartja szükségesnek	nem tudja
	%	%	%
férfi	63	19	18
nő	67	16	18
18-30 éves	60	20	20
31-45 éves	69	19	13
46-60 éves	67	19	15
60 év feletti	65	12	23
legfeljebb 8 általános	68	13	19
szakmunkásképző	62	20	18
középiskola	62	19	19
főiskola, egyetem	68	20	12
szegény	70	16	15
közepes anyagi helyzetű	62	19	19
jómódú	65	15	20
Budapest	67	18	15
megyeszékhely	54	18	28
egyéb város	71	18	11
község	64	15	21
együtt	65	17	18